

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ

К.В. Легка, аспірант

*Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН
України, м. Одеса*

Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Пан Гі Мун закликає уряди, бізнес та громадянське суспільство взяти на себе конкретні зобов'язання, які б допомогли досягти цілей «Збалансованої енергетики для всіх» до 2030 року [1].

На сьогодні «зелена» енергетика стає ключовим сегментом розвитку суспільства в форматі забезпечення «зеленого» зростання.

Для цього є певні передумови, оскільки екоефективність управління економіки є низькою: Україна є суто імпортером первинних джерел енергії та одним з найбільших в Європі забруднювачем атмосферного повітря. За останні 20 років енергоемністю одиниці ВВП України збільшилась майже вдвічі. В зв'язку з чим економіка управління неконкурентоспроможна в результаті енергоемності та ресурсовитратності, тому необхідна її екологізації – перехід на відновлювані джерела енергії, впровадження «зелених» технологій і раціональний підхід до використання ресурсів, враховуючи, що викопні види палива, які найбільшою мірою відповідають за забруднення повітря, залишаються основним джерелом енергії в Україні і займають 82 % в загальному обсязі споживання первинних енергоносіїв.

В зв'язку з цим ключовими завданнями розвитку «зеленої» енергетики є:

- зниження імпорту енергоносіїв;
- розвиток відновлюваної енергетики та підвищення їх частки в загальному енергобалансі;
- забезпечення енергетичної безпеки та зменшення техногенного навантаження на довкілля;
- зниження питомих витрат у виробництві та використанні енергопродуктів за рахунок раціонального їх споживання;
- впровадження енергозберігаючих технологій і обладнання;
- зниження питомої ваги енергоемних технологій;
- розробка «зелених» енергетичних програм;
- відміна неефективних субсидій та тарифів;
- розробка сценарію альтернативної та відновлюваної енергетики на національному та регіональному рівнях;
- популяризація «зеленого» сценарію розвитку енергетичної сфери.

У 2007 році в рамках стратегії «Європа 2020: стратегія розвитку Європейського Союзу» Рада ухвалила енергетичні цілі, спрямовані на скорочення викидів парникових газів на 20%, збільшення частки відновлюваних джерел енергії до 20% та підвищення енергоефективності на 20%. Тим не менше, ці цілі буде важко досягти до 2020 року. Тому необхідно

переглянути інструменти, які дозволять ЄС стати на шлях до конкурентоспроможної, безпечної та сталої енергетики.

У зв'язку з цим, Комюніке Комісії Європейського Парламенту, Раді, Європейському економічному і соціальному комітету та Комітету регіонів від 10 листопада 2010 р. – «Енергетика 2020: стратегія конкурентоспроможної, сталої і безпечної енергетики» [COM (2010) 639 кінцева редакція], передбачає 5 пріоритетних завдань:

- обмеження використання енергії в Європі;
- створення пан європейського інтегрованого енергетичного ринку;
- розширення прав і можливостей споживачів та досягнення високого рівня безпеки;
- розширення лідерства Європи у розвитку енергетичних технологій та інновацій;
- зміцнення зовнішнього виміру енергетичного ринку ЄС

Енергетична стратегія України – 2030 спрямована на зниження імпорту енергоносіїв та розвиток відновлювальної енергетики. Очікується, що завдяки збільшенню частки відновлювальних джерел енергії та використання інших джерел енергії в межах країни імпорт енергоносіїв скоротиться з 54,5% у 2005 році до 11,7% у 2030 році [1].

Враховуючи вигідне географічне розташування, можна стверджувати, що Одеський регіон є ефективним полігоном по розвитку відновлюваної енергетики. Джерелами її забезпечення можуть стати: сонячна енергетика, вітрова енергетика, біопаливо.

Тим часом, в регіоні існують значні резерви енергозаміщення в напрямку розвитку "зеленої" енергетики – невичерпної енергії сонця, вітру, рослин і тепла землі. Тому "зелену" енергетику необхідно розглядати як енергозалежність регіонів України в цілому; тобто дешева, безпечна та екологічно чиста енергія; розвиток високих технологій, інвестиції в економіку; відродження вітчизняної фундаментальної науки [3].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Майсснер Ф. Розвиток відновлювальних джерел енергії в Україні: потенціал, перешкоди і рекомендації щодо економічної політики [Електронний ресурс] / Ф. Майсснер, Ф. Укердт // Проект Міжнародної ініціативи із захисту клімату. – 2010. – Режим доступу: http://www.kiew.diplo.de/contentblob/2968224/Daten/958255/studie_erneubarer_energie_download.pdf
2. Збалансована енергетика для всіх. Зобов'язання щодо сталої енергетики / інформаційний буклет.
3. Одесская область. Зелёная экономика региона / информационно-аналитический буклет.